

ταύτης, συγκαλέσει αίσχύνην· ἀλλ' αἰσχυνέσθω οὗτος, ὅστις ἂν ἢ ὁ ἀνώνυμος οὗτος· ὁ γὰρ ἀγὼν ὁ παρῶν, καὶ ἡ τῶν διδασκάλων φιλοτιμία, εἰ προσλάβοι καὶ τὴν τοῦ κλήρου καὶ τῶν προϋχόντων ἐν πολιτικοῖς καταλόγοις προαίρεσιν, οὐκ εἰς μακρὰν, μηδενὸς ἀντισχόντος, ἀποδείξει τὴν ἐκείνων περὶ τούτων δίκνοιαν μερῶν ἀντικρυς οὖσαν. Ἐρῶσο.

Ὁ πλοῦτον ὄλαις οὕτως ἐπιδιώκων δυνάμει, κοσκίνῃ ὕδωρ ἀντλεῖ, καὶ δικτύοις θυρᾶται αἴρα· ἀλλὰ πέπαυσο, ὦ θυμύσιε, ἄνοιαν ὀφλισκάνων, τὴν μὲν δραπέτιδα τύχην οὕτω παντὶ σθένει θεραπεύων καὶ λιπαρῶν· τῆς δὲ διαποίνης φιλοσοφίας καὶ εὐεργετίδος μηδεμίαν μνήμην ποιούμενος· οὐ γὰρ ἐν τῷ τὰ περὶ τὸ σῶμ' ἡμῶν καλῶς ἔχειν ἀναπαύεται ἡ ψυχὴ, ἀλλὰ λόγοι καὶ γνῶμαι ὀρθαί, ταῦτα δὲ τὰ τῆς φιλοσοφίας ἔκγονα τὸ εὐδαιμον αὐτῇ πρυτανεύουσι· διὸ καὶ Βίας μοι δοκεῖ ἐρῶδιον εἰς τὸ γῆρας τῷ υἱῷ παραινέσαι τὴν ἀρετὴν κατατίθεσθαι, ὡς μόνην ἀξιόχρεων οὖσαν καὶ ἐν ἡλικίᾳ εὐδαιμόνως τρέφειν τοὺς ἔχοντας, καὶ τῷ γῆρα ἐν τιμαῖς ἀναπαύειν. Ἐρῶσο.

Πρὸς ταῦτα.

· Οὐκ οἶδα, εἰ περὶ ἐμοῦ σοὶ τὸ προοίμιον τῆς ἐπιστολῆς· εἰς εὐτυχίαν ἐλεγκτικὸν οὕτως εἴρηται, εἰ ἐμοὶ ἦν ἂν προσφιέστερον εἰρημένον περὶ σοῦ εἰς φιλοσοφίαν· πρόην γὰρ οὐ πάνυτοι παιδείας διὰ πεινίαν δυνάμενος ἔχεισθαι, νῦν κλήρου τυχὼν ἱκανοῦ, ἐπειδὴν τάχιστα τοῦτον εὖ θιῶμαι, ἐλπίζω κάκεινην προσκτήσεσθαι· ὥστε ἄμφω γεγεννημένος (σὺν θεῷ εἰρήσθω) πλούσιος καὶ φιλόσοφος, αὐτὸς τε εὐδαιμόνων διατελέσω, καὶ τοῖς φίλοις κατ' ἄμφω ἴσομαι χρήσιμος· φρονούντος γὰρ, οἶμαι, μήτε διὰ φιλοσοφίαν ἀπεσιείσθαι πλοῦτον παράνοτον, μήτε διώκοντα πλοῦτον, φιλοσοφίαν ἀπόσασ-

θαι· οὐθ' ὅτι ἀστάθμητον τύχη διὰ τοῦτο ἐπίπαν αὐτὴν δια-
φύγειν· σὺ δὲ, οὐτ' αὐτὸς πεποιηθεὶς πρὸς τὸ γῆρας ποιούμενος
πρόνοιαν, οὐτ' ἄλλοις τούτ' ἐπιτρέπων, πῶς, τοῦθ' ὀπερέμου
κατεῖπες, οὐκ ἂν εἴης ἀνόητος; καὶ εἰ μὴ νῦν λόγος σε πεί-
θει, ὄψει μετ' οὐρανοῦ τὴν πεῖραν διδάσκαλον· ὅποτε ὑπὸ τῆς
χρείας ἀναγκαζόμενος, δι' ὄχλου ἔση τοῖς φίλοις. Ἐρρώσο.

Ἐώρων σε γῆρας, ὦ Κλεόφανες, ἐν συλλόγῳ πολλῶν μόνον
διαλεγόμενον, καὶ τούτου δοκοῦντα ὑπὸ πάντων θαυμάζεσ-
θαι· ἐγὼ δὲ εἶναι γε τινὰς οἴους χαίρειν πρὸς τὸν λῆρον ἔ-
κεινον οὐκ ἂν θαυμάσαιμι· περὶ σοῦ δ' οὖν ἔπορῶ, ὅπως
τοιούτοις ἀρέσαι βουλόμενος, τῶν σαυτοῦ σοφωτέρων, πολὺν
ἐπὶ τοῖς φληνάφοις καταχερόντων σου γέλωτα, οὐκ ἐπεστρά-
φης λόγον ποιήσασθαι· καίτοι ἔχρη τούναντίον, οὐκ ἀνθρω-
παρίοις, ὧν ὁ ἔπαινος ἴσος τοῖς καθ' ὑπνόν σιτιοῖς· ἀλλ' ὧν
λόγος παρὰ πᾶσι πολὺς, τούτοις πειρᾶσθαι ἀρέσκειν· οὐς οὐκ
ἂν γλῶττα προθέουσα τοῦ νοῦς, καὶ τοῦ μηδενὸς ἀξίους ἐν-
διατρίδουσα, καταπλήξειεν· ἀλλὰ λόγος, γνώμη μάλιστα βε-
βαιημένος τὸν πρ' ἐκείνων ἔπαινον ἔλκει· εἰ τοίνυν βούλει
μὴ ὡς ἐν ὑπνοῖς σιτεῖσθαι, ἀλλ' ὑπαρ, οὕτως εἰπεῖν, τρέφε-
σθαι τοῖς ἐπαίνοις, οὐ δοκαῖς μοι ἐφίεσθαι μάλιστα, δεῖσε
τὴν ταχίστην, τὸν λῆρον μεταμαθόντα, τοῖς σοφοῖς ἐκείνοις
συνόντα προσέχειν τὸν νοῦν, ὅσον ἂν δύνῃ τοῖς ἐκείνων δια-
νοίας τῶν λόγων ἰκνεῖσθαι· εἰδὲ μὴ, τῆς γοῦν συνουσίας ἀ-
φίστασο· ἀναίσιχτον γὰρ πάντα βεύλεσθαι λέγειν, σοφω-
τέρων κέρωντων. Ἐρρώσο.

Πρὸς ταῦτα.

Ἄλλ' ἄλλοις πρὸς τὸ διαφέρειν ἀλλήλων θεόθεν δεδωρη-
ται· τῷ μὲν, σοφία· τῷ δὲ, πλοῦτος· ἄλλῳ δὲ, κάλλος, καὶ
ἄλλῳ ἄλλο· ἐμοὶ δὲ εὐκολία λόγου, δῶρον τοῦτο φύσει

τοῖς ἀνθρώποις τὸ κάλλιστον πάντων καὶ χρησιμώτατον, ὡς μόνον τούτων τῶν ἀλόγων μᾶλλον διεστηκότι· διὸ καὶ εἰ λόγου κόμπη χρησαίμην πρὸς σέ, ὡς οὐκ ἂν τῶν πάντων παρ' ἀνθρώποις ἀγαθῶν ἀνταλλάξχιμι τοῦτο, πιθανὰ δόξω λέγειν· εἰδὲ τοῖς κρείττοσιν ἡμῶν, ὅπερ ἔρη, τοῦ λέγειν ὑποχωρεῖν προσήκόν ἐστιν, ἀλλ' οὐ δίκκιον, ἐλείνων σιγαῶν ἐλομένων ἐκόντων, καὶ τοὺς ἄλλους ἀφώνους εἶναι, ὡς ἀνδριάντας πρὸς ἀλλήλους ὀρῶντας· εἰ γὰρ ἐκείνοι σοφώτεροι, ὥσπερ γε καὶ εἰσὶ, μιμησθῶσαν τὸν Σωκράτην, τὸν μηδέ ποθ' ἴνικα καπρὸς ἐλάμβανεν ὠρελεῖν, σιωπήσαντα· τοῦτο δὲ εἰ ποιοῖεν, οὐδεὶς ἐς τοῦτ' ἀναιδείας ἀφίξειται, ὅστις, ἐκείνων βουλομένων τι λέγειν, τὴν τάξιν προκαταλάβοι· εἰ δ' αὐτοὶ ὑπέροσφα πρὸς ἀλλήλους μόνον βουλόμενοι διαλέγεσθαι, καταπρονοῦσιν ἡμῶν τῶν πολλῶν, ἵνα μὴ τῆς κατ' αὐτοὺς φιλοσοφίας τι, ὡς δῆθεν βέβηλοι καὶ ἀμύητοι, ἐπαῖωμεν, μηδὲ μεθ' ἡμῶν τὰς συνουσίας ποιείσθων· ἀλλ' εἰς ἔρη μίαν τῆ ἀπελθόντες, λύκοις καὶ ἄρκτοις τὸ περιὸν τῆς κατ' αὐτοὺς σοφίας δεικνύτωσαν· οὐπω γάρ, ὡς εἶοικε, μεμαθηκάσιν ἀνθρώποις συμφέρεσθαι. Ἐρῶσω.

Τοῖς μὲν νοσοῦσιν, ἰατρούς· τοῖς δὲ ἀτυχοῦσι φίλους παρεῖναι δεῖν φησὶν ὁ Δημόκριτος· δεῖ μέντοι καὶ φίλον καὶ ἰατρὸν οὐ τὰ ἡδέα, ἀλλὰ τὰ συνόισοντ' εἰδότα, προσφέρειν αἰρεῖσθαι· πολλοὶ γὰρ τὰ συμφέροντα δόξαντες συμβουλεύειν· εἰδ' ὥσπερ δηλητήριον μέλιτι τὰς ὑποθήκας ἡδοναῖς ἀναδεύσαντες, θᾶττον ἐβλαψαν, ἢ ὠφέλησαν· εἴποτ' οὖν σοὶ καὶ ἄλλοτε τῶν παρ' ἐμοῦ λόγων ὄφελος, οὐκ ἂν ἐπαξιώσειας καὶ νῦν ὑπακοῦσαι· ἀκούω γάρ σε εἰς τὸ ἀντιμῆνον αὐθις καὶ τρυφερότερον τοῦ βίου ἐξολισθήσαντα, καὶ ὅσ' ἂν ἐκαινοῖεν οἱ κακοδαίμονες, τοιαῦτ' ἐπιτηδεύοντα, καὶ

ἀσχοῦντα, πότοις καὶ κολάκων ἐστιάσσει σεμνυνόμενον καὶ προσέχοντα, καὶ τοιοῦτον ἐσμὸν ἀνθρώπων αἰεὶ προσείμενον ὑφ' οἷων θάπτον ἄν, ἢ ὑπὲρ ἐχθρῶν πολλοὶ ἀπολώλασιν· ἐγὼ, δὲ θαυμάζων σου, ὅπως εἰς τοῦτα μοχθηρίας ἐχώρησας, οὐκ ἔχω τίς γένωμαι· ἐπειδὴν γὰρ ἀναπολῶ τὸν πατέρα τὸν σὸν, ὅπως σε ἀνεθρέψατο ἐξ ἀρχῆς, ἀγαθὸν πρὸς τῷ φιλαστόργῳ καὶ ταῖς ἄλλοις ἄλλων πολλῶν διαφέρων, καὶ πάντα σοῦ ποιούμενος δεύτερα, οὐκ ἔχω συμβαλεῖν, πόθεν σοι τασαῦτα ἐπεγένετο μεταβολῇ, ὥστε τοὺς τὰ σὰ περὶ πολλοῦ παουμένους δεδιέναι, μήτι τὰ πατρῶα κατοψοφαγήσας, μείνησιν κατὰ τὴν παροιμίαν γυμνότερος ὑπέρου ἢ εἶδει ἐπιλαμπρυνεῖν αἰεὶ ταῖς παρὰ σεαυτοῦ ἐπιδόσεις, ἵνα μὴ καὶ τὴν ἀρετὴν ἀμαυρώσης ἐκείνου. Εἴτις οὖν λόγος ἡμῶν παρὰ σοι, ἢ μᾶλλον τῆς τοῦ πατρὸς ἀρετῆς, ἐπ' ἐκείνην ἐπανελθὼν, τίμα κάκεινον καὶ σεαυτὸν· δεῖ γὰρ δῆπου, πρὸς οἷς ἔφθην εἰπὼν, καὶ τοῖς φόβου φοβεῖσθαι κἄν μὴ ἀληθεῖς ὦσιν. Ἐρῶσα.

Πρὸς ταῦτα.

Σὲ μὲν, οὐδ' ἂν βουλοίμην, ἄτε δὴ σημειῖον φιλίας τὴν ἐπιτίμησιν ποιούμενον, δύναμαι μέμψασθαι· τοὺς δὲ τὰμα πρὸς σὲ διαβάλλοντας, πότερον, κακιζεῖν ὡς φαύλους καὶ κτηνηροὺς, ἢ ἐλεεῖν, ἐφ' οἷς τῷ φθόνῳ τηρόμενοι, τασαῦτα κητεῖπόν μου, δικαιότερον; ἐγὼ μὲν οἶμαι τὸ δεύτερον· καί τοι καὶ χάριν ἂν ἄλλως· ἐγὼ γ' εἰδείην αὐταῖς, ὡς καὶ ὠφελεῖσθαι δυνάμενος ὑπ' αὐτῶν, εἰ μόνον ἐώρων αὐτοὺς ψέγοντας ἀληθῆ· νῦν δὲ ψευδῶν θρυλλουμένων ἀπάντων, πῶς οὐκ ἂν καὶ αὐτοὺς ἐλεήσας, μηκέτι μηδὲ φβεγγομένων τῶν τοιοῦτων ἀκούειν ἀνάσχοιο, καὶ σεαυτῷ συμφέροντα πράξεις; ὅς γὰρ ἂν εὐχερῶς τὰς ἀλλοτρίας διαβολὰς παραδέχεται, οὐδ' ἂν τῶν ὁμοίων ἐκείνοις ἀπόσχοιτο πράξεων· τὸ γὰρ τοῦ ἐπιτη-

θεύματος ἴθως εἰς κοινωνίαν φιλεῖ πολλάκις κατάγειν καὶ τὸν ἀναίτιον· εἰτ' ἀνθ' ὧν μοι τοσαῦτα ἐπιτετίμηκας; ὅτι, πάντων μοι ἤδη τῶν ἀπὸ τῆς ὥρας ἐχόντων καλῶς, εἰζίασα τῷ παιδί τὰ γενέθλια; ταῦτα γὰρ οἱ πότοι καὶ κατοψοφαγίαι, καὶ τῆς πατρῴας ἀρετῆς ἀμαυρώσεις, καὶ ὅ,τιποτοῦν, εἴθ' ἢ ἐκείνων κακία, εἴθ' ἢ σὴ (δὸς γὰρ κάμοι ἐν μέρει καθάψισθαί σου) εὐήθεια τῇ ἐμῇ ἐλευθεριότητι περιάπτειν ἐδίδαξεν. Ἐγὼ δ', ὅπερ ἔφην, τά τε σὰ φιλικῶς, καὶ τὰ κείνων ἐπωρελῶς ἀποδέχομαι· ἐκίνο δὲ μόνον δεήσομαι σου, εὐλαβεῖσθαι ψίθυρον ἄνδρα· οὐ γὰρ εὐνοίας ἕνεκα, οὐ μόνον· ἀλλ' εἴθει δουλεύοντες μοι γηρῶ, τὰ τοιαῦτα σκευώρουσι τοῖς φιλουμένοις, διαλύσαι τούτους ἀπ' ἀλλήλων βουλούμενοι. Ἐρῶ σοι

Ἐμὲ μὲν καὶ πρὸς σε καὶ πρὸς ἄλλους κάλαι ποτὲ συνῆψε φίλιχ'· διὸ μέλει μοι μὲν ἐκείνων· μέλει δέ μοι τὸ πλεόν καὶ σοῦ, ὅτι καὶ μᾶλλον σε, ἢ ἐκείνους ἐφίλησα· σὲ δὲ οὕτω φίλησαντι, δίκαιον καὶ τῶν σῶν παιδῶν μέλει μοι μάλιστα, ὅπως τάτ' ἄλλα καλῶς αὐτοῖς ἔξει, μάλιστα δὲ τὰ περὶ τὴν παιδείαν. Τοῦτο μὲν οὖν ὅτι καὶ πόνου πολλοῦ, καὶ χρόνου μακροῦ, καὶ δαπάνης οὐ μικρᾶς, καὶ τύχης δεῖται λαμπρᾶς, φθάνει προτεθρυλλημένον· ὅτι δὲ τούτων πολὺ ἢ τοῦ διδασκάλου μέθοδος ὀφθαίρει, καὶ τοῦθ' ἢ πείρα ἐπεκράτουνε φθασασα. Εἰ οὖν καὶ σοὶ τοιοῦτον τοῖς σεαυτοῦ ἐπιστῆσαι παισὶ πόθος ἐγγίνεται, δέξει τὸν ἐλλόγιμον Διονύσιον, ἄνδρα ταῖς τ' ἐμπειρίαις γενόμενον ἄριστον, καὶ τῷ βίῳ ὁμολογούμενης ἀνεπιληπτότατον, καὶ τῇ εὐσεβείᾳ ὀρθοδοξότατον, καὶ οἷον τοὺς παῖδας ἀξίως τῆς τοῦ πατρὸς ἀρετῆς ἐκπαιδεῦσαι· δεξάμενος δὲ, αὐτὸς τ' αὐτὸν ἐπαινέσεις μετὰ τὴν πείραν, καὶ ἡμᾶς εἴση περὶ πλείστου τὰ σὰ ποιουμένους. Ἐρῶ σοι.

Πρὸς ταῦτα.

Αἰδῶ μὲν ὁ φίλος, ἠδίδων δὲ καὶ εὐεργέτης γεγεννημένος· εἴς μοι ἤδη ἀνεφάνη· αὐτός ἀνδρῶν ἀριστε καὶ φίλων Ἑρμούλας· πρὸς γὰρ οἷς ἐν ἄλλοις εὖ με πεποίηκας τὸ καὶ νῦν πρόνοιαν, ἴσαγες καὶ πατήρ, τῶν ἐμῶν παίδων ποιήσασθαι, τοῦθ' ὄρος ἐστὶν ἀκρότατος ἀρετῆς· ἐρ' οἷς σοι χάριν οἶδα μεγίστην, καὶ εἴσομαι γε, μέχρις ἂν γῆς καρπὸν ἔδωμαι· καὶ οὐκ ἂν, οὐδ' εἴτι καὶ γένοιτο, τούτων ἐπιλαθοίμην. Διὸ καὶ τὸν ἐλλόγιμον Διονύσιον, τοιούτον ὄντα, οἶον συνιστῶν αὐτὸν γέγραφάς μοι, οὐ μόνον τοῖς παισὶν ἐπιστήσω, ἀλλὰ καὶ φίλον ἑμαυτῷ ποιήσομαι τοῦ λοιποῦ, σὴν τε χάριν τοῦτ' αὐτῷ ἀποδοῦς, καὶ τῇ αὐτοῦ ἀρετῇ δῶρον ἐποφειλόμενον. Ἐρῶωσο.

Λόγος συχνὸς ἀϊτίθην πεφοτηκῶς ὦ; ἡμᾶς, ὦ; πάνθ' ἂν πρῶην ἐν κοινῷ τῶν ἐν τέλει συλλόγῳ περὶ τῶν κοινῆ ζουοισάντων βεβοῦλευται, ταῦτα καὶ πέπρακται ἐξαγγελίας, καὶ πάντας μὲν ἠῶρανεν, ὡς εἶκος, ἐρ' οἷς τοὺς Ἕλληνας οὕτω, διατελεῖς εὖ ποιῶν· ἐμὲ δὲ καὶ εἰς εὐφημίαν τῶν σῶν ἡρέμα κελίντα· σὺ γὰρ μόνος, ἢ μετ' ὀλίγων μόνος ἀπὸ τῆς κρατίσης καὶ βουλῆς καὶ γνώμης ὀρμώμενος, τὰ μὲν ἐκτός καὶ τῆς ἐλάσσονος μοίρας τῶν ἐν τῷ βίῳ μικρὰ λογισάμενος, τοῖς περὶ ταῦτα ἐπτοημένοις σεμνύνεσθαι τούτοις κατέλιπες· περὶ δὲ τὰ κράτιστα καὶ πάλαι μὲν, καὶ νῦν δὲ οὐχ ἦττον, περὶ πλείονος αὐτὰ ποιησάμενος, σπουδάζων διατετέλεκας· καί τοι γὰρ κτὶ γένος ἔχων εἰπεῖν ἔνωθεν ὄλων ἐθνῶν ἡγεμονίας ἐμπιστευόμενον, καὶ λαμπρότητι ἀξιομάτων μεγίστων ἀγλαΐζόμενον, καὶ ὄλωσ πρὸς τὸν Κέρροπα ἀμιλλᾶσθαι

δυναμένον, καὶ πλοῦτον ὑπὲρ τὸν Κύμωνος ἐν σεαυτῷ ἐπι-
 δεῖξασθαι περιβρέοντα, καὶ τᾶλλα τὰ περὶ ὑμᾶς, οἷς ἂν οἱ
 πολλοὶ γαυριῶεν· ἀλλ' οὐδὲν, ἢ μικρὰ λογισάμενος πρὸς τὴν
 ἀληθῆ τοῦ ἀνθρώπου εὐδαιμονίαν ταῦτα συμβάλλεσθαι, ἃ τε
 δὴ καὶ πονηροῖς προσεῖναι δυνάμενα, σοφίαν, σωφροσύνην
 δικαιοσύνην, καὶ φρόνησιν, ἃ μόνον ἴσμεν τῇ ψυχῇ κόσμον
 φέροντα, ἀσκήσασθαι ἠξίωσας, εὐεῖδως, ὅτι ταῦτα προηγουμένως
 μὲν ἀνδρὶ καὶ ἄρχοντι ἀναγκαῖα ὑπάρχει καὶ πρέποντα·
 εἶθ' οὕτω καὶ τοῖς ἄλλοις μεταδιδόναι· δεῖ γὰρ δήπου·
 τὸν πάσης ἀρετῆς γενόμενον καταγώγιον, ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν
 ἄλλων ταύτῃ μάλιστα χρῆσθαι· καὶ οὐ φημι τοῦθ' ὡς τῶν
 ἀδικουμένων προστάτης ὁμολογῆ κατὰ πᾶσι, καὶ τοῖς
 δεομένοις διατελεῖς ἐπαρκῶν τὰ εἰκότα· ἀλλ' ὁ πρόηεν σοὶ
 πέπρακται, καὶ οὐ νῦν μεγίστην φροντίδα ποιῆ, τοῦτο δὲ
 κατὰ σου μέγιστον εὐεργεσίας ἐγκώμιον γίγνεται· ἅμα γὰρ
 ἀκηκόαμεν τὰς Μούσας εὐρέσθαι προστάτην ἐκυτῶν ἐν τηλι-
 κύτῃ κόλῳ τὸν μέγαν Γρηγόριον, καὶ ἡ νεολαία ὠρμηκε
 πανταχόθεν, τοῦτο μὲν τῆς ἀπὸ τῶν λόγων ἀπολαύσουσα
 ὠφελείας, τοῦτο δὲ καὶ τὴν εὐν κορυφὴν ἀντὶ τούτων
 εὐγνωμοσύνης καταστέψουσα ἀνθεσι, δῶρον τοῦτο μάλιστα
 πάντων καὶ πᾶσι μὲν ἀπλῶς τοῖς φιλανθρώποις ἐποφειλό-
 μενον, μάλιστα δέ σοι· ὅς μὴδενὶ κατὰ τὴν πολιτικὴν ἀρετὴν
 παραχωρεῖς τῶν πρωτείων· δεῖ γὰρ δήπου τοὺς ἐν τέλει,
 οἷς ἂν ἄριστα τὰ κοινὰ διοικήσειαν, τούτοις μάλιστα τῶν
 πολλῶν πολλῶ διαφέρειν πειρᾶσθαι, καὶ οἷος μάλιστα· ἦν ὁ
 περικλεῆς τῶν Ἀθηναίων δημαγωγός, ἐθέλειν γενέσθαι. Σὺ
 γὰρ κατ' ἐκείνον, σὺ μόνος τῶν καθ' ἡμᾶς, τὸ κράτιστον
 ἢς πολιτικῆς ἀρετῆς τυγχάνεις ἐν σεαυτῷ συλλαβῶν, νοεῖν
 μὲν εἰς ἄκρον ἀσκήσασθαι τὰ δέοντα, φράζειν δὲ δύνασθαι καὶ
 τοῖς ἄλλοις τὰ νοηθέντα σαφῶς· φιλόκατρίς τε εἶναι, καὶ

ὁ μάλιστα κρείττων χρημάτων Ἵν ἕκαστον παρὰ πᾶλλα δοκεῖ ἀπίλλε· ἡ δὲ συμπάντων εἰς ταῦτὸ συνδρομῆ, οὔπερ ἐπιβουλεύει μὲν πολλοί, τυγχάνουσι δ' οὐδ' ὀλίγοι, τοῦθ' ὄρος πικροτάτος ἀρετῆς τοῖς ἔρουσι γίγνεται· ἐξ ἧς τὰ κεδνὰ βλαστάνει βουλεύματα. Ἐρρώωσο.

Πρὸς ταῦτα.

Δυνῶν ἕνεκα μάλιστα τοὺς ἀνθρώπους ἔθος ἔσθ' ἡμῖν ἐπαινῶν· τοὺς μὲν, ἐφ' οἷς οἴκοθεν προείλοντό τινας εὖ ποιεῖν· τοὺς δὲ ὡς οἰκείας ἀξίας ὄφλημα καλῶς ἐκπληροῦντας· διενέγκαι δ' ἂν θάτερον θάτερον, ὅσον τοῦ ἐκ προαιρέσεως τὸ ἐξ ἀνάγκης γενόμενον· σὺ δ', ὧ θαυμάσιε, μηδὲν τῶν πρώτων ἡμῖν ὑπάρχον εὐρών, ἐκ τῶν δευτέρων ὑπ' εὐνοίας ἐπειράθης συνυθάναι τὸν ἔπαιον· τὸ δὲ οὐχ οὕτως ἔχει· καί τε γὰρ οὐκ ἔσθ' ὅστις ἂν ἐπαινούμενος δυσχεραῖνοι· ἀλλ' εὖ φρονῶν οὐκ ἂν, εἰ μὴ ὁρώη καὶ τοὺς λόγους τοῖς πράγμασιν ἐφραμύζοντας, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, εἰμὴ τὴν προαίρεσιν ἐπιδείξειε τῶν πραγμάτων προηγουμένην· ἄλλως δὲ λόγοις μόνον ἐπαίρεσθαι τῶν κοῦφον ἂν εἴη ἐχόντων τὸ φρόνημα· τί γάρ μοι τοιοῦτον πέπρακται, εἶον καὶ ἐπαινεῖσθαι ἐθέλειν; ὅτι ἐπεβαλόμην προαγαγεῖν τὸ Γυμνάσιον εἰς τὸ βέλτιον; ἀλλὰ τοῦτο πάντων τῶν ἐμοὶ καθηκόντων μᾶλλον παρὰ τῆς πατρίδος ἐστὶν ἀπαιτούμενον· φαίη γὰρ ἄντις τῶν πολλῶν, πρὸς ἐμὲ, τί κοθ' ἡμῶν προΐστασθαι τοὺς ἐν τέλει εἰλόμεθα, καὶ τὴν τῶν ὄλων διοίκησιν ὑμῖν ἐπιτρέψαμεν, εἴγε μηδὲ γοῦν τῆς τῶν παιδῶν ἡμῶν, οὗς ἐπ' ἀγαθαῖς ἐλπίσιν ἐγεννάμεθα, παιδείας φροντίδα ποιῆσθε ἠντιναοῦν; ταῦθ' ἡμᾶς εἴτις ἔροιτο, τίν' ἀπολογίαν ἀληθῆ εὔροιμεν ἂν; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐχ' ὁρῶ· ἐκεῖνο δὲ καὶ μᾶλλον μοι ἔπεισι δεδιέναι, μὴ καὶ τῶν ἐς δεῦρο ἡμελημένων λόγον προσκαπιτηθῶ

ἐποδοῦναι καὶ μάλα δίκαιως· δεῖ γὰρ δήπου, ὁ καὶ αὐτὸς
 εἶπής, τοὺς μεγάλας τιμὰς καὶ ἀδείας λαμβάνοντας,
 ἴσου, ἐπὶ τοῦ κοινῷ ἰσότητάς τε καὶ τῶν πόνων. Οὐκ ἂν οὖν
 τοσοῦτον ἠδέως δεῖ ταῦτα. ἵσους οὖν αὐτὸς εὐνοίας ἀπήρα
 τῷ λόγῳ, ὅσον εὐλογοῦν τὸν ἄλλο, ὅταν αὐτὸς ἀκαταλετημέ-
 νοις ἀνάγκη μοι γίνεταί. Εἰδὲ ἄλλως ἐπιτίθενται ἡμῶς δοκεῖς
 τοὺς πολλοὺς, ἀλλὰ τήν γε θεῖαν πρόνοιαν, παρ' ἧς ἐπαγρυ-
 κνεῖν προστετάγμεθα, οὐκ ἂν λάβομεν· δεῖ δὲ τὸ μὲν θεῖον
 εὐμενέστερον ἐπὶ τούτοις ἡμῖν γενέσθαι εὐχόμεθα· παρὰ θεοῦ
 ἀφορμῆς καὶ αἰτίας τὰ ἐπὶ τοῦ κοινῶν συμβαίοντα
 τυγχάνειν βουλόμεθα· ἢ γὰρ πρόθεσις ἢ σὴ πρὸς ἡμᾶς, ἐν
 ἱκαίνου προσγήματι γενομένη, τῶν ἡμαλημένων ἀντι-
 κρῶς ὑπόμνησιν ὑπαινίττεται. Ἐββωδο.